

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Ndc/28/2025
Identifikačné číslo spisu: 6124263330
Dátum vydania rozhodnutia: 03.03.2026
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6124263330.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. W., narodeného XX. Z. XXXX, A.V., Y. XXXX/X, proti žalovaným 1/ I. W., narodenej XX. T. XXXX, N., R. XXXX/XX, 2/ D. R., narodenej XX. M.F. XXXX, N., Y. M.. V. XXXX/XX, o zaplatenie 224.400 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 30C/82/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je d ô v o d n ý.

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 30C/82/2025 je kauzálna príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 26. novembra 2025 postúpil spor podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o upomínacom konaní“) Mestskému súdu Bratislava IV, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pretože žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovať v konaní na príslušnom súde.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením sporu nesúhlasil a spor predložil podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že v danom prípade ide o obchodnoprávny spor, nakoľko ide o spor strán vyplývajúci z § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), čo podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka ide o tzv. absolútny obchodný vzťah, ktorý sa spravuje bez ohľadu na povahu účastníkov režimom Obchodného zákonníka a takýto spor sa zapisuje do registra "Cb", čo vyplýva z časti II, bodu B, bod 1 písm. a) prílohy vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy. Na prejednanie takého sporu je daná kauzálna

príslušnosť u konkrétneho súdu. V zmysle § 22 písm. a) CSP je na konanie v tomto spore kauzálna príslušnosť Mestský súd Bratislava III.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

5. Podľa § 22 písm. a) CSP príslušnosť v obchodnoprávných sporoch, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

6. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP sa konanie uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

8. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu veci Okresným súdom Banská Bystrica bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor, ktorý ako pojem procesného práva nie je v predpisoch upravujúcich konanie pred súdmi v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach (CSP) definovaný, a preto je potrebné pre jeho vymedzenie vychádzať z predpisov hmotného práva upravujúcich obchodnoprávne vzťahy a občianskoprávne vzťahy, teda z Obchodného zákonníka ako *lex specialis* a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) ako *lex generalis*.

11. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

12. Vzťahy, ktoré sú taxatívne vymenované v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka majú bez ohľadu na povahu účastníkov povahu obchodného záväzkového vzťahu, nakoľko sa jedná o tzv. absolútne obchodné záväzkové vzťahy. Najvyšší súd zdôrazňuje, že obchodnoprávny charakter vyššie vymenovaných záväzkov je zákonom daný bez ohľadu na povahu subjektov, teda bez ohľadu na povahu ich činnosti, t.j. či vznikajú pri podnikateľskej alebo inej činnosti. Z toho dôvodu aj spor, ktorý z takéhoto záväzku vyplynie, je nutné charakterizovať ako spor obchodnoprávny.

13. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn.

6Ndc/15/2019, 5Cdo/60/2023).

14. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní domáhal zaplata 212 000 eur s príslušenstvom. Svoj nárok uplatnil voči dlžníckam z úverovej zmluvy uzavretej podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Účastníci zmluvy sa v čl. XII bod 1) zmluvy v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka dohodli, že ich právny vzťah vyplývajúci z úverovej zmluvy sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Berúc do úvahy, že návrh žalobcu je vyvodzovaný zo vzťahu, ktorý vznikol pri zabezpečení plnenia záväzku zo zmluvy o úvere uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka, ide o spor, ktorý má obchodnoprávny charakter.

15. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že hoci sú stranami sporu fyzické osoby, v danom prípade sa nejedná o záväzkový vzťah, ktorý možno subsumovať pod ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ale ide o spor vyplývajúci z obchodného záväzkového vzťahu (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka), na ktorého prejednanie Civilný sporový poriadok zveruje osobitne zákonom určeným súdom uvedeným v § 22 CSP.

16. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v spore o určenie súdu príslušného na konanie nejde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie kauzálnej a miestnej príslušnosti ako podmienky konania všeobecného súdu. Vyhodnotenie vzťahu medzi stranami sporu je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom procesného útoku a procesnej obrany.

17. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Na konanie v obchodnoprávnom spore je s účinnosťou od 1. júna 2023 v zmysle § 22 písm. a) CSP kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.